

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D.,
a soudců Mgr. Miroslava Makajeva a Mgr. Lenky Oulíkové ve věci

žalobce: **M. K.,**
bytem X,
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem,
sídlem Ledčická 649/15, Praha,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje,**
sídlem Zborovská 81/11, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 4. 2018, č. j. 054936/2018/KUSK-OSA/KLU,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Č. (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 24. 2. 2017, č. j. MUCE 12412/2017 OOSDSC (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím, jehož zrušení se žalobce domáhá rovněž, správní orgán I. stupně podle § 123f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), zamítl žalobcovy námitky proti záznamu bodů (2 bodů zaznamenaných ke dni 3. 3. 2012, 2 bodů

zaznamenaných ke dni 11. 4. 2012, 2 bodů zaznamenaných ke dni 9. 3. 2013, 2 bodů zaznamenaných ke dni 27. 4. 2013, 2 bodů zaznamenaných ke dni 16. 6. 2014 a 2 bodů zaznamenaných ke dni 31. 10. 2014) a potvrdil záznam celkového počtu 12 bodů v registru řidičů ke dni 31. 10. 2014 v souladu s § 123b odst. 1 zákona o silničním provozu.

2. Žalobce zejména namítá, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť jiný správní delikt (od 1. 7. 2017 přestupek) „vybodování“ se prekludoval; že postup správního orgán I. stupně byl v rozporu se zásadou bezprostřednosti, neboť nebylo provedeno dokazování v rámci ústního jednání ani mimo něj, o kterém by žalobce byl předem vyrozuměn; že institut bodového hodnocení je protiústavní a je v rozporu se zásadou dvojího trestání; že bylo porušeno právo žalobce na spravedlivý proces, jelikož žalobce nebyl poučen, že za přestupky byl prováděn záznam bodů; že prvostupňové rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a jeho výrok je nesrozumitelný (nepřezkoumatelný) pro neurčitost; a že správní orgán I. stupně pochybil, když vycházel pouze z oznámení o uložení blokových pokut a neopatřil si samotné pokutové bloky či rozhodnutí. Žalobce nadto namítá, že jelikož se jednalo o řízení na žádost, mělo být přerušeno, jelikož o to žalobce požádal. Rovněž namítl, že pokud měly správní orgány za to, že se námitkami proti jednotlivým blokům nemohou zabývat, měly věc postoupit pro nepřislušnost. Konečně žalobce ani jeho zástupce nesouhlasí se zveřejněním osobních údajů na webu Nejvyššího správního soudu a navrhuje naprostou anonymizaci rozhodnutí ve věci.
3. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že v případě řízení o námitkách proti záznamu bodu v registru řidičů zákon o silničním provozu nestanoví prekluzivní lhůtu pro řízení o námitkách proti záznamu bodu. Dále uvedl, že řízení o námitkách je založeno zejména na posouzení, zda byl záznam bodů v registru řidičů proveden v souladu se zákonem, tj. zda jeho podklady (pokutové bloky, správní rozhodnutí o přestupku, trestní rozsudky aj.) jsou pro tento záznam dostatečně způsobilé a zda počet zaznamenaných bodů odpovídá spáchanému přestupku. Správní orgán proto v rámci své rozhodovací činnosti vychází zejména z obsahu písemných námitek uplatněných účastníkem a dále z listin (jednotlivých podkladů záznamu), jejichž způsobilost musí posuzovat z moci úřední i bez ohledu na rozsah uplatněných námitek. Nejedná se tudíž o řízení, v němž by bylo třeba osobně slyšet účastníka či za jeho přítomnosti provádět důkaz listinou ve smyslu § 53 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, neboť se již nemůže vyjadřovat k jednotlivým okolnostem týkajícím se přestupků, z jejichž spáchání byl pravomocně shledán vinným. Nařízení ústního jednání proto není v řízení o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů nezbytné ke splnění jeho účelu a uplatnění práv účastníků, a správní orgán prvního stupně nepochybil, jestliže je neprovedl.
4. Rovněž uvedl, že § 64 odst. 2 správního řádu sice stanoví, že správní orgán má řízení na základě žádosti účastníka řízení přerušit, toto ustanovení však nelze vykládat tak, že tak musí učinit pokaždé, kdy je o to požádán. Při rozhodování o žádosti účastníka řízení o přerušení řízení je totiž třeba posoudit, zda je naplněn smysl a účel institutu přerušení řízení, kterým je vypořádat se s překážkami bránícími tomu, aby správní orgán v řízení pokračoval a vydal rozhodnutí ve věci samé, např. poskytnutím časového prostoru účastníkovi řízení k doplnění (odstranění nedostatků) jeho žádosti. Pokud je však zjevné, že účastník řízení žádostí o přerušení řízení zamýšlí řízení pouze prodlužovat, a oddalovat tak rozhodnutí ve věci samé, či jinak zneužívá tento procesní institut, pak je na místě žádosti o přerušení řízení nevyhovět.

5. Dále uvedl, že každý by měl být bdělý svých práv a povinností. Pokud žalobce tvrdí, že po něm nelze spravedlivě požadovat znalost bodového hodnocení jeho přestupků a že měl být při projednání jednotlivých přestupků poučen o bodovém hodnocení těchto přestupků, je toto tvrzení ve světle shora uvedených zásad účelové a nemá vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného ani správního orgánu prvního stupně.
6. V replice k vyjádření žalovaného žalobce zopakoval argumenty přednesené již v podané žalobě.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

7. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (byla podána již 11. 6. 2018, nikoliv 12. 6. 2018, jak se mylně domnívá žalovaný), po vyčerpání řádných opravných prostředků, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud proto přistoupil k věcnému projednání žaloby. Při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud ve věci rozhodl bez jednání, neboť s takovým postupem soudu účastníci souhlasili, žalobce výslovně a žalovaný konkludentně (§ 51 s. ř. s.).

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

8. Ze správního spisu zjistil soud následující podstatné skutečnosti. Dne 7. 11. 2014 správní orgán I. stupně datoval oznámení č. j. MUCE/62158/2014 SO, které dne 12. 11. 2014 doručil žalobci. Tímto žalobci sdělil, že ke dni 31. 10. 2014 dosáhl 12 bodů v bodovém hodnocení, a vyzval ho k odevzdání řidičského průkazu v důsledku pozbytí řidičského oprávnění nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení oznámení.
9. Dne 18. 11. 2015 podal žalobce námítky proti všem záznamům, které jsou předmětem výpisu z bodového systému řidiče, neboť měl pochybnosti o tom, že by se dopustil v takové míře dopravních přestupků, které jsou předmětem bodového systému. Požádal proto, aby si správní orgán I. stupně vyžádal originály všech podkladů (pokutové bloky či rozhodnutí), na jejichž základě byl učiněn zápis bodového hodnocení v registru řidičů do jeho karty. Zároveň požádal o přerušování řízení.
10. Součástí spisu jsou dále jednotlivá oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení a kopie pokutových bloků, které si správní orgán I. stupně vyžádal od orgánů, jež je vydaly, a doplnil o ně správní spis.
11. Podle oznámení Městské policie Č. ze dne 3. 3. 2012 se žalobce dne 3. 3. 2012 dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu tím, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o méně než 20 km/h. Podle pokutového bloku ze dne 3. 3. 2012, č. A 1479115, byla žalobci (identifikován jménem a příjmením, datem narození, bydlištěm a číslem řidičského průkazu) uložena pokuta ve výši 1 000 Kč za přestupek podle „§ 125c/1f 4“ zákona č. „361/2000“ Sb., přičemž k přestupkovému jednání došlo v 9:25 hodin v N., v ulici T., a žalobce se jej dopustil tím, že překročil nejvyšší povolenou rychlost „50 km/h o 15 km/h na 65 km/h“. Žalobce vše výše uvedené stvrdil svým podpisem.
12. Podle oznámení Hlavního města Prahy, útvaru řešení přestupků ÚCÚ MP, ze dne 15. 6. 2012 se žalobce dne 14. 6. 2012 dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4

zákona o silničním provozu tím, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o méně než 20 km/h. Podle pokutového bloku ze dne 14. 6. 2012, č. G 0603725, byla žalobci (identifikován jménem a příjmením, rodným číslem, bydlištěm a číslem občanského průkazu) uložena pokuta ve výši 1 000 Kč za přestupek podle „§ 125c/1f4“ zákona č. „361/2000“ Sb., přičemž k přestupkovému jednání došlo v 12:59 hodin v ulici K B., Praha 5 a žalobce se jej dopustil tím, že překročil rychlost „50/66/63“. Žalobce vše výše uvedené stvrdil svým podpisem.

13. Podle oznámení Hlavního města Prahy, útvaru řešení přestupků MP, ze dne 2. 5. 2013 se žalobce dne 9. 3. 2013 dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu tím, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o méně než 20 km/h. Podle pokutového bloku ze dne 29. 3. 2015, č. F 0296136, byla žalobci (identifikován jménem a příjmením, rodným číslem, bydlištěm a číslem občanského průkazu) uložena pokuta ve výši 800 Kč za přestupek podle „§ 125c/1f4“ zákona č. „361/2000“ Sb., přičemž k přestupkovému jednání došlo dne 9. 3. 2013 v 9:31 hodin na Jižní spojce v Praze 4 a žalobce se jej dopustil tím, že překročil rychlost „80/97/94“. Žalobce vše výše uvedené stvrdil svým podpisem.
14. Podle oznámení Hlavního města Prahy, útvaru řešení přestupků MP, ze dne 24. 7. 2013 se žalobce dne 27. 4. 2013 dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu tím, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o méně než 20 km/h. Podle pokutového bloku ze dne 23. 7. 2013, č. F 0551322, byla žalobci (identifikován jménem a příjmením, rodným číslem, bydlištěm a číslem občanského průkazu) uložena pokuta ve výši 500 Kč za přestupek podle „§ 125c/1f4“ zákona č. „361/2000“ Sb., přičemž k přestupkovému jednání došlo dne 27. 4. 2013 v 13:53 hodin na Jižní spojce v Praze 4 a žalobce se jej dopustil tím, že překročil rychlost „80/96/93“. Žalobce vše výše uvedené stvrdil svým podpisem.
15. Podle oznámení Hlavního města Prahy, Obvodního ředitelství MP Praha 13, ze dne 17. 6. 2014 se žalobce dne 16. 6. 2014 dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu tím, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o méně než 20 km/h. Podle pokutového bloku ze dne 23. 7. 2013, č. F 0871401, byla žalobci (identifikován jménem a příjmením, rodným číslem, bydlištěm a číslem občanského průkazu) uložena pokuta ve výši 500 Kč za přestupek podle „§ 125c/1f b. č. 4“ zákona č. „361/2000“ Sb., přičemž k přestupkovému jednání došlo dne 16. 6. 2014 v 9:33 hodin v J. U., Praha 13 a žalobce se jej dopustil tím, že překročil rychlost „povolená 50km/hod, naměřená 64 km/hod, po odečtu 61 km/hod“. Žalobce vše výše uvedené stvrdil svým podpisem.
16. Podle oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, ze dne 3. 11. 2014 se žalobce dne 31. 10. 2014 dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu tím, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o méně než 20 km/h. Podle pokutového bloku ze dne 31. 10. 2014, č. E 1867305, byla žalobci (identifikován jménem a příjmením, rodným číslem, bydlištěm a číslem řidičského průkazu) uložena pokuta ve výši 500 Kč za přestupek podle „§ 125c/1f4“ zákona č. „361/2000“ Sb., přičemž k přestupkovému jednání došlo v 15:45 hodin v obci V. u domu

č. p. X a žalobce se jej dopustil tím, že překročil rychlost „50/66/63“. Žalobce vše výše uvedené stvrdil svým podpisem.

17. Dne 10. 3. 2015 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, kterým zamítl žalobcovy námitky a provedený záznam 12 bodů v bodovém hodnocení ke dni 31. 10. 2014 potvrdil. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, v jehož doplnění poprvé uvedl konkrétní námitky vůči jednotlivým pokutovým blokům. Dne 7. 12. 2016 vydal žalovaný rozhodnutí, kterým rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Důvodem pro zrušení rozhodnutí bylo nedoručení výzvy k seznámení se s podklady rozhodnutí zmocněnci žalobce. Dalšími odvolacími argumenty se nezabýval s tím, že tyto budou předmětem nového projednání věci.
18. Dne 24. 2. 2017 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, kterým zamítl žalobcovy námitky a provedený záznam 12 bodů v bodovém hodnocení ke dni 31. 10. 2014 potvrdil. V odůvodnění uvedl, že všechny pokutové bloky obsahují zákonem požadované náležitosti. Rovněž uvedl, že v řízení o námitkách správnímu orgánu nepřísluší přezkoumávat již pravomocná rozhodnutí, kterými byly uloženy sankce za jednání zařazená do bodového hodnocení.
19. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž mimo jiné namítl, že správní orgán I. stupně nereflektoval námitky obsažené v doplnění odvolání ze dne 26. 5. 2015. Dne 9. 4. 2018 žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. V odůvodnění uvedl, že neshledal žádné vady, které by zakládaly nesprávnost či nezákonnost postupu ani rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Žalobce nebyl žádným způsobem krácen na svých právech účastníka řízení, neboť o nich byl vždy a v dostatečném rozsahu řádně poučen a byla mu poskytnuta dostatečná doba k jejich uplatnění. Po podání námitek si správní orgán I. stupně správně vyžádal kopie pokutových bloků od správních orgánů, které napadené přestupky řešily. Veškeré body byly zaznamenány zcela v souladu s přílohou zákona o silničním provozu a jejich počty odpovídají jednotlivým protiprávním jednáním žalobce. Skutečnosti rozhodné pro zápis odpovídajícího počtu bodů uvedené v oznámeních o uložení pokuty v blokovém řízení jsou zcela totožné s těmi, které jsou uvedeny v příkazech vydaných na místě, přitom ty obsahují veškeré obligatorní náležitosti a žalobce je potvrdil svým podpisem. Rovněž uvedl, že veškeré pokutové bloky obsahují razítko orgánu, který blokovou pokutu uložil, a to v místě k tomu na pokutovém bloku vymezeném a zákonem vyžadovaném. Totéž platí i o podpisu osoby pokutový blok vystavující.

Posouzení žaloby soudem

20. Podle § 123b odst. 1 zákona o silničním provozu se v registru řidičů zaznamená příslušný počet bodů řidiči motorového vozidla, kterému byl příslušným správním orgánem uložen správní trest za přestupek, jde-li o jednání zařazené do bodového hodnocení. Přehled

jednání spočívajícího v porušení vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích a počet bodů za tato jednání je stanoven v příloze k zákonu o silničním provozu (§ 123a věta druhá zákona o silničním provozu).

21. Podle § 123f odst. 1 a 3 zákona o silničním provozu, nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů v registru řidičů, může podat proti provedení záznamu písemně námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k provádění záznamu. Shledá-li příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky řidiče neodůvodněné, rozhodnutím námitky zamítne a provedený záznam potvrdí.

Námitka prekluze

22. Žalobce namítá, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť jiný správní delikt (od 1. 7. 2017 přestupek) „vybodování“ se prekludoval. Rozvádí, že k „vybodování“ mělo dojít dne 31. 10. 2014, napadené rozhodnutí nabylo právní moci až dne 10. 4. 2018. Nepochybně tedy došlo k prekluzi jak podle zákona č. 200/1990 Sb., tak podle zákona č. 250/2016 Sb. (jelikož v obou případech je nutné rozhodnout o odvolání nejpozději do jednoho roku od vydání rozhodnutí prvního stupně). Žalobce zastává právní názor, že nově uplatněná námitka prekluze je přípustná, přestože již uplynula lhůta k podání žaloby, neboť k prekluzi přestupku by měl správní soud přihlídnout i z úřední povinnosti (k tomu žalobce citoval z rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2018, č. j. 73 A 54/2017-37).
23. Úvodem soud poznamenává, že již východisko žalobce, že pozbytí řidičského oprávnění dosažením 12 bodů je přestupkem, je mylné, neboť přestupkem je pouze jednání, které takto zákon výslovně označuje (srovnej rozsudek NSS ze dne 8. 2. 2017, č. j. 9 As 16/2015-51). Otázkou prekluze ve vztahu k rozhodování o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů se již zabýval Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 27. 3. 2019, č. j. 11 A 174/2017-38, a dospěl k závěru, že „[ř]ízení o přestupku a řízení o námitkách proti provedení záznamu bodů v registru jsou dvě typově odlišná řízení, která se řídí jinými zásadami a která mají jiné procesní postupy. Nelze tedy analogicky převzít ustanovení o prekluzivní lhůtě z přestupkového zákona, když zákon o provozu na pozemních komunikacích má v § 123 f odst. 4 vlastní úpravu, podle které podá-li řidič po dosažení celkového počtu 12 bodů námitky proti provedení záznamu bodů, běh lhůt stanovených v § 123c odst. 3 se přerušuje ode dne doručení námitek příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do dne, v němž rozhodnutí podle odstavce 3 nabude právní moci. Citované zákonné ustanovení naprosto jasně definuje, od kdy do kdy se přerušuje běh lhůt a správní orgán ani soud tak nemá prostor používat analogicky ustanovení přestupkového zákona.“ S tímto právním názorem se zdejší soud ztotožňuje (stejně jako NSS v rozsudku ze dne 12. 3. 2020, č. j. 9 As 311/2019-40) a pro stručnost odkazuje na podrobnější odůvodnění citovaného rozsudku. Žalobce má pravdu pouze v tom, že je povinností soudu se otázkou prekluze práva zabývat z moci úřední (a to samozřejmě i ve věcech správního trestání – viz rozsudek NSS ze dne 16. 4. 2010, č. j. 7 As 11/2010-134), další jeho úvahy na toto téma jsou ale již zcela liché. Tento žalobní bod není důvodný.

Námitka porušení § 51 odst. 2 správního řádu a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod

24. Žalobce namítá, že správní orgán I. stupně tím, že neprovedl dokazování v rámci ústního jednání ani dokazování mimo ústní jednání, o kterém by žalobce předem informoval, postupoval v rozporu se zásadou bezprostřednosti, čímž porušil § 51 odst. 2 správního řádu a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Žalobce rozvádí, že správní orgán I.

stupně rozhodoval na základě několika podkladů, a tyto měly být provedeny jako důkaz, přičemž žalobci nebylo (avšak mělo být) umožněno se provedení dokazování a projednávání námitek zúčastnit (k tomu žalobce citoval z rozsudku NSS ze dne 1. 7. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30).

25. V souladu s § 49 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání v zákonem stanovených případech, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné.
V posuzované věci zákon o silničním provozu nestanoví, že při projednávání námitek má správní orgán povinnost nařídít ústní jednání. Jeho konání nebylo nezbytné ani ke splnění účelu řízení, neboť předmětné přestupky byly dostatečně prokázány shromážděnými listinami.
26. Jak již soud uvedl výše, v projednávané věci se nejedná o přestupek, nýbrž jde o specifickou formu správního trestání (viz rozsudek NSS ze dne 8. 2. 2017, č. j. 9 As 16/2015-51, bod 26). Ustanovení o řízení o přestupku nelze použít, procesně se vychází výlučně ze správního řádu, stejně jako v minulosti v řízení o tzv. jiných správních deliktech. Ustálená judikatura NSS stojí na závěru, že u správních deliktů není ústní jednání povinnou součástí správního řízení (k tomu podrobněji rozsudek NSS ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40). Pokud tedy správní orgány rozhodly ve věci bez nařízení ústního jednání za situace, kdy vycházely pouze z písemných podkladů, neporušily čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) ani čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Těmito předpisy zaručenému právu na projednání věci v přítomnosti obviněného postačuje možnost jednání před krajským soudem (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2017, č. j. 4 As 165/2016-56).
27. Správní řád stanoví v § 51 odst. 2, že o provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. NSS však v rozsudku ze dne 13. 3. 2013, č. j. 1 As 157/2012-40, dospěl k závěru, že správní orgán není povinen vyrozumět účastníka řízení o provádění důkazů mimo ústní jednání, jde-li o provedení důkazu listinou.
28. Proto správní orgán I. stupně nepochybil, pokud nenařídil ústní jednání, a nepochybil ani v souvislosti s tím, že o provedení listinných důkazů nevyrozuměl žalobce. Žalobce byl naproti tomu v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu vyrozuměn o shromáždění podkladů a o právu vyjádřit se k nim. To k uplatnění jeho procesních práv a práva na obhajobu postačuje. Tento žalobní bod není důvodný.

Námítka protiústavnosti bodového hodnocení a zákazu dvojího trestání

29. Dále žalobce poukazuje na protiústavnost institutu bodového hodnocení, neboť za každý přestupek byl již žalobce potrestán uložením pokuty, avšak v důsledku recidivy (při dosažení počtu 12 bodů) dochází k uložení dalšího a nejdůraznějšího trestu v podobě ztráty řidičského oprávnění. Trestání recidivy (jako samostatného skutku) je přitom v rozporu se zákazem dvojího trestání, jak vyplývá z čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod či z čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě. Recidiva sama o sobě nemůže být jediným znakem přestupku či trestného činu, nemůže být stíhána jako samostatný skutek a nemůže být znovu předmětem sankčního stíhání. Recidiva může být (toliko) zohledněna při výměře sankce.

30. Námitkou porušení zásady *non bis in idem* související s trestní povahou bodového systému se již vypořádal rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2014-55 (srov. konkrétně body 39 až 41). Pozbytí řidičského oprávnění je podle rozšířeného senátu další sankcí svého druhu za naplnění zvláštní skutkové podstaty spočívající ve spáchání takového množství přestupků, které vedlo k dosažení 12 bodů zaznamenaných v registru řidičů. Podle rozšířeného senátu se tak nejedná o trest za totéž jednání, za něž již byl pachatel v minulosti potrestán. Od tohoto závěru se NSS ani později neodchýlil a neshledal žádné důvody, proč by měl znovu aktivovat rozšířený senát k překonání jím vysloveného právního názoru, neboť v rozsudku ze dne 13. 12. 2016, č. j. 6 As 163/2016-39, shrnul, že *„[č]eská právní úprava tzv. bodového systému se nedostává do rozporu s čl. 4 Protokolu č. 7 k Úmluvě, který zakotvuje zásadu non bis in idem, jelikož záznam bodů do registru řidičů i pozbytí řidičského oprávnění při dosažení zákonem stanoveného počtu bodů představují přímý a předvídatelný následek nabytí právní moci určitého správního rozhodnutí o přestupku.“* Tento žalobní bod není důvodný.

Námitka porušení práva na spravedlivý proces (absence poučení o provedení záznamu bodů) a neplatnosti pokutových bloků

31. Žalobce dále namítá, že bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces, neboť mu nikdy nebylo sděleno, že by za přestupky, kterých se měl dopustit, byl prováděn též záznam stanoveného počtu bodů (přitom obviněný má právo, aby byl vyrozuměn o tom, že mu byla uložena sankce). Uvádí, že pokud by věděl, že je přestupek bodovaný, pokutový blok by nikdy nepodepsal.
32. Soud nemůže přisvědčit námitce žalobce, která se týká poučovací povinnosti policistů ohledně počtu dosažených bodů, neboť podle rozsudku NSS ze dne 13. 6. 2013, č. j. 9 As 159/2012-28, který lze vztáhnout na danou věc, *„[p]latná právní úprava neukládá strážníkům městské policie ani příslušníkům Policie ČR poučovací povinnost ohledně počtu bodů, které za jednotlivé přestupky podle přílohy k zákonu o silničním provozu budou příslušným správním orgánem do evidenční karty řidiče zaznamenány.“* Dle § 123b odst. 2 zákona o silničním provozu totiž provede záznam v registru řidičů příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, policista žádný úkon v souvislosti s udělováním bodů nečiní. Též z rozsudku NSS ze dne 13. 12. 2016, č. j. 6 As 163/2016-39, vyplývá, že úprava tzv. bodového systému *„není v rozporu s ústavním pořádkem proto, že neukládá správním orgánům ani uvádět ve výroku rozhodnutí o přestupku počet bodů, jež mají být do registru řidičů zaznamenány, ani informovat řidiče o celkovém počtu zaznamenaných bodů dříve, než dosáhne počtu dvanácti bodů vedoucímu k odebrání řidičského oprávnění, jelikož tyto skutečnosti jsou zjistitelné ze zákona a navíc má každý řidič možnost průběžně svůj počet bodů zjišťovat prostřednictvím výpisu z registru řidičů.“*
33. Soud konstatuje, že klíčovou součástí pokutového bloku (resp. bloku na pokutu na místě nezaplacenou) je podle rozsudku NSS ze dne 29. 12. 2010, č. j. 8 As 68/2010-81, podpis přestupce. Bez této náležitosti nelze pokutový blok pokládat za způsobilý k záznamu bodů, neboť až okamžik, kdy přestupce blok podepíše, je okamžikem vydání rozhodnutí v blokovém řízení. Účastník blokového řízení svým podpisem vyjadřuje souhlas s tím, že se přestupek stal tak, jak je popsán, a že je správně kvalifikován. Pokud má účastník řízení za to, že údaje uvedené v pokutovém bloku nejsou správné (např. se přestupek vůbec nestal nebo se odehrál jinak, je nesprávně právně kvalifikován atd.), není jeho povinností pokutový blok podepsat. V takové situaci nebude vydáno rozhodnutí v blokovém řízení,

neboť to je vydáno až podpisem účastníka, přičemž přestupek bude třeba řešit ve správním řízení. Žalobce všech šest pokutových bloků dobrovolně potvrdil svým podpisem, čímž se staly způsobilým podkladem pro záznam bodů do evidenční karty řidiče.

34. Podle § 82 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 82 odst. 3 zákona o silničním provozu je řidič povinen po celou dobu držení řidičského oprávnění udržovat svou odbornou způsobilost k řízení motorových vozidel, která spočívá především ve znalosti právní úpravy pravidel provozu na pozemních komunikacích a dalších souvisejících ustanovení zákona o silničním provozu. Žalobce jako držitel řidičského oprávnění proto měl a mohl vědět, že za spáchané přestupky mu jsou udělovány body (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 13. 12. 2016, č. j. 6 As 163/2016-39). Jestliže si nebyl jist počtem dosažených bodů, mohl v souladu s § 123b odst. 5 zákona o silničním provozu učinit dotaz vyžádáním výpisu z registru řidiče se záznamem o bodovém hodnocení na příslušném obecním úřadě obce s rozšířenou působností. Soud tak v této souvislosti rovněž odkazuje na obecnou právní zásadu, která vyjadřuje, že právo přeje bdělým (*vigilantibus iura scripta sunt*) a dodává, že zákon o silničním provozu neukládá správnímu orgánu povinnost informovat řidiče o provedení záznamu bodů. Žalobní bod není důvodný.

Námítka nepřezkoumatelnosti prvostupňového rozhodnutí a nesrozumitelnosti jeho výroku

35. Dále žalobce namítá, že prvostupňové rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť správní orgán I. stupně se pouze povrchně zabýval (se nezabýval) tím, kolik bodů bylo zaznamenáno za jednotlivé přestupky a zda je to v souladu s přílohou silničního zákona. Nezabýval se ani tím, zda nemělo dojít k odečítání bodů, či zda se jednalo skutečně o „bodované“ přestupky. Rovněž brojí proti tomu, že se správní orgán I. stupně nijak nevypořádal s argumenty proti jednotlivým blokům, které uvedl v doplnění odvolání ze dne 26. 5. 2015, ač mu to bylo žalovaným uloženo.
36. K tomu soud uvádí, že v řízení o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů správní orgán nepřezkoumává zákonnost a správnost jednotlivých rozhodnutí o přestupku, neboť ta jsou v době řízení o námitkách již pravomocná. Předmětem řízení o námitkách je pouze otázka, zda byly řidiči body do evidence zapsány na základě způsobilých rozhodnutí a zda byl řidiči za každý ze spáchaných přestupků započten odpovídající počet bodů (srov. např. rozsudky NSS ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008-44, nebo ze dne 4. 12. 2013, č. j. 6 As 67/2013-16). Z prvostupňového rozhodnutí a napadeného rozhodnutí je patrné, že správní orgán I. stupně si od policie vyžádal jednotlivé pokutové bloky, přičemž jejich náležitostmi se v žalobou napadeném rozhodnutí zabýval žalovaný na straně 6. Uvedl, že pokutové bloky obsahují zákonem vyžadované náležitosti a že argumentace žalobce zpochybňující podpis úřední osoby a razítko na blocích není důvodná. Žalovaný tedy způsobilost pokutových bloků posoudil (včetně reakce na argumentaci žalobce v podání ze dne 26. 5. 2015) a dospěl k závěru, že jsou způsobilým podkladem pro zápis bodů do evidenční karty řidiče. Rozhodnutí žalovaného tudíž nelze považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobci je třeba přisvědčit potud, že se jeho argumentací ze dne 26. 5. 2015 ohledně způsobilosti jednotlivých pokutových bloků měl zabývat již správní orgán I. stupně, a to tím spíše, pokud mu to bylo žalovaným uloženo. Toto pochybení však nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, jelikož s předmětnou argumentací žalobce se dostatečně vypořádal přímo žalovaný. Obě rozhodnutí tvoří jeden celek a žalovaný tak postupoval správně, když nedostatek odůvodnění prvostupňového rozhodnutí sám napravil. Ostatně ani žalobce sám toto vypořádání nezpochybňuje, jelikož žádný žalobní

bod proti závěru žalovaného ohledně podpisu úřední osoby a razítka na blocích nesměřuje. Tento žalobní bod tedy není důvodný.

37. Nadto žalobce namítá, že výrok prvostupňového rozhodnutí je nesrozumitelný (nepřezkoumatelný) pro neurčitost, neboť z něj není zřejmé, proti jakým záznamům byly podány námitky, ani jaké záznamy (ohledně jakých přestupků) jsou potvrzovány.
38. K námitce žalobce ohledně výrokové části prvostupňového rozhodnutí soud uvádí, že tento výrok sice mohl být formulován precizněji, nicméně předmět řízení je z něj zcela jednoznačný, jelikož správní orgán I. stupně odkazuje na námitky podané žalobcem. Bylo by sice jistě vhodnější uvést jednotlivé potvrzované záznamy bodů přímo do výroku (a nikoli pouze do odůvodnění), nicméně tato skutečnost se žalobce nemohla žádným způsobem dotknout, jelikož mu bezpochyby bylo známo, co je předmětem řízení, a klíčová informace (tedy k jakému datu se vztahuje potvrzený dvanáctibodový záznam) byla ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně obsažena. Tato námitka proto není důvodná.

Nepřerušení řízení a nepostoupení pro nepříslušnost

39. Žalobce dále namítá, že jelikož požádal o přerušení řízení, mělo být řízení (jelikož jde o řízení o žádosti) přerušeno. Tato námitka není důvodná. Podle § 64 odst. 2 správního řádu v řízení o žádosti přeruší správní orgán řízení na požádání žadatele; jestliže je žadatelů více, může tak učinit jen za podmínky, že s přerušením souhlasí všichni. Čistě jazykový výklad by mohl nasvědčovat argumentaci žalobce, že řízení na žádost je správní orgán povinen přerušit, pokud o to žadatel požádá. Soud však dospěl k závěru, že § 64 takto mechanicky vykládat nelze. Soud připomíná judikaturu Ústavního soudu (srovnej např. nález sp. zn. Pl. ÚS 33/97 ze dne 17. 12. 1997), podle které *„jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně, nebo v důsledku nevzdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity.“* Východiskem § 64 odst. 2 správního řádu je, že žadatel je tím, kdo od správního orgánu žádá vydání určitého rozhodnutí, a má tedy zájem na tom, aby správní orgán takové rozhodnutí co nejrychleji vydal. Pokud však žadatel požádá o přerušení (např. proto, že v důsledku vnějších okolností musí zvážit, zda záměr, kvůli kterému řízení inicioval, bude nadále sledovat), je v souladu se zásadou hospodárnosti řízení přerušit a vyčkat, zda si žadatel svůj záměr nerozmyslí a nevezme např. žádost zpět (či ji podstatně nemodifikuje). V projednávané věci je však situace odlišná, jelikož pro žadatele v řízení o námitkách proti dosažení 12 bodů je běžící řízení v principu stejně výhodné jako rozhodnutí v jeho prospěch, jelikož v obou situacích dosáhne svého cíle (zůstává mu řidičský průkaz - viz § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu). Pokud by i za této situace byl správní orgán povinen řízení přerušit, ztratilo by celé řízení o námitkách (a s ním i celý bodový systém) smysl, jelikož by „vybodování“ řidiči nemohli fakticky o řidičský průkaz nikdy přijít. Takový výsledek by však byl ve zjevném rozporu s účelem správního řádu i zákona o silničním provozu a výklad zastávaný žalobcem je proto nutno odmítnout a uzavřít, že i v řízeních o žádosti nemusí správní orgán na základě žádosti žadatele řízení vždy přerušit, nýbrž je oprávněn (a povinen) zkoumat, zda není přerušení řízení v rozporu

s jeho účelem. Namítá-li žalobce, že o jeho žádosti o přerušení nebylo rozhodnuto, pak soud konstatuje, že tato skutečnost nemá žádný vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

40. Namítá-li žalobce, že pokud žalovanému nepříslušelo rozhodovat o určitých námitkách proti jednotlivým blokům, měl je posoudit jako podnět k přezkumnému řízení či jako návrh na obnovu řízení, nelze této argumentaci přisvědčit. Podání žalobce nevzbuzovalo co do svého obsahu žádných pochyb a jednalo se nesporně o námitky proti dosažení 12 bodů. To, že některé argumenty obsažené v těchto námitkách se mýjely s koncepcí řízení o námitkách (viz bod 36 rozsudku), neznamená, že by si správní orgán byl povinen domýšlet za žalobce, v jakých typech řízení by (pokud vůbec v nějakých) mohly mít takové argumenty místo a už vůbec to neznamená, že by byl povinen taková řízení iniciovat formou postoupení pro nepřislusnost. Soud opakuje, že podání žalobce mělo zcela nepochybně charakter námitek a k jeho postoupení nebyl žádný důvod.
41. Namítá-li pak žalobce porušení zákazu retroaktivity, soud předně konstatuje, že jeho námitka je zcela obecná a žalobce neuvádí žádné argumenty na její podporu. Soud nicméně přezkoumal vývoj přílohy zákona o silničním provozu (jelikož k případné pro žalobce příznivější úpravě bodového hodnocení by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti) a konstatuje, že jednání žalobce, za něž mu byly uloženy pokuty a započítány body, bylo po celou dobu (od spáchání prvního přestupku až do současnosti) přestupkem, za který zákon ukládal započtení dvou bodů. Námitka tak není důvodná.

Nesouhlas žalobce se zveřejněním osobních údajů a návrh naprosté anonymizace rozhodnutí

42. K požadavku na úplnou anonymizaci rozhodnutí v případě, že bude uveřejněno na internetových stránkách NSS, soud uvádí, že tato argumentace jde mimo rámec předmětu řízení, kterým je toliko přezkum žalobou napadeného rozhodnutí. Žalobní legitimace se v této věci může opírat pouze o tvrzení, že byl žalobce zkrácen na svých právech přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Tuto povahu tvrzení o nepříznivých důsledcích uveřejnění neanonymizovaného (nebo jen částečně anonymizovaného) rozhodnutí soudu na internetových stránkách NSS zjevně nemají. Tato argumentace ostatně ani není směřována zdejšímu soudu, nýbrž je určena NSS. Soud se proto uvedenou argumentací nezabýval.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

43. S ohledem na shora uvedené závěry soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
44. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovaný, který byl naopak plně úspěšný, požadoval přiznání náhrady nákladů řízení v paušální výši. Podle ustálené judikatury správních soudů však lze procesně úspěšnému správnímu orgánu přiznat náhradu pouze takových nákladů řízení, které přesahují rámec jeho běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, publ. pod č. 3228/2015 Sb. NSS). V daném případě však žalovaný netvrdil, že mu vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a ani z obsahu soudního spisu takové náklady nevyplývají. Soud proto žalovanému náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. září 2020

Mgr. Tomáš Kocourek, Ph.D., v. r.
předseda senátu